

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	13
Rozdział 1	
Naprawienie szkody niemajątkowej w rozwoju historycznym	23
1. Uwagi ogólne	23
2. Naprawienie szkody niemajątkowej w prawie rzymskim	25
3. Sposoby naprawienia szkody niemajątkowej w dawnym prawie polskim	29
4. Zadośćuczynienie w ustawodawstwach obowiązujących na ziemiach polskich w okresie rozbiorów	32
4.1. Zabór austriacki	32
4.2. Zabór pruski	35
4.3. Zabór rosyjski	37
4.3.1. Zwód Praw	37
4.3.2. Księstwo Warszawskie i Królestwo Polskie	39
5. Kształtowanie się instytucji zadośćuczynienia pieniężnego w ustawodawstwie polskim w latach 1918–1945	42
6. Koncepcja zadośćuczynienia pieniężnego w projektach kodeksu cywilnego i w orzecznictwie Sądu Najwyższego w latach 1945–1964	49
7. Regulacja zadośćuczynienia pieniężnego do nowelizacji kodeksu cywilnego z dnia 23 sierpnia 1996 r.	55

Rozdział 2**Zadośćuczynienie pieniężne za szkodę niemajątkową w wybranych krajach europejskich** 63

1. Uwagi ogólne 63
2. Prawo austriackie 65
 - 2.1. Zadośćuczynienie w austriackim kodeksie cywilnym 65
 - 2.2. Czynniki wpływające na wysokość zadośćuczynienia pieniężnego w austriackim kodeksie cywilnym 71
3. Prawo francuskie 74
 - 3.1. Zadośćuczynienie pieniężne we francuskim kodeksie cywilnym 74
 - 3.2. Czynniki wpływające na wysokość zadośćuczynienia we francuskim kodeksie cywilnym 83
4. Prawo angielskie 87
 - 4.1. Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową w prawie angielskim 87
 - 4.2. Czynniki wpływające na wysokość zadośćuczynienia w prawie angielskim 93
 - 4.3. Specyficzne rodzaje zadośćuczynienia funkcjonujące w prawie angielskim 97
 - 4.3.1. *Exemplary damages* 97
 - 4.3.2. *Aggravated damages* 100

Rozdział 3**Zadośćuczynienie pieniężne jako podstawowy środek współczesnej ochrony dóbr osobistych** 103

1. Uwarunkowania aksjologiczne ochrony dóbr osobistych 103
2. Dobra osobiste i ich ochrona w prawie publicznym i międzynarodowym 106
3. Cywilnoprawna konstrukcja dóbr osobistych 115
4. Zadośćuczynienie i jego cele w ujęciu doktryny i orzecznictwa 132
5. Zadośćuczynienie pieniężne a roszczenia niemajątkowe o ochronę dóbr osobistych 141
6. Problematyka relacji roszczeń z art. 445 i 448 k.c. 150
7. Majątkowa ochrona dóbr osobistych osób prawnych – cel i funkcje 161

Rozdział 4**Analiza przesłanek zadośćuczynienia w kodeksie cywilnym** 177

1. Przesłanki wspólne roszczenia o zadośćuczynienie 177
 - 1.1. Naruszenie dobra osobistego 177
 - 1.2. Szkada niemajątkowa 193
 - 1.3. Bezprawność zachowania jako przesłanka naruszenia dóbr osobistych 201
 - 1.4. Zdarzenie wyrządzające szkodę 217
 - 1.5. Związek przyczynowy 229
2. Przesłanki szczególne zadośćuczynienia na podstawie art. 417² k.c. 238
 - 2.1. Zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej 238
 - 2.2. Zasady słuszności 242
3. Zadośćuczynienie najbliższym członkom rodziny zmarłego z tytułu szkody niemajątkowej (art. 446 § 4 k.c.) 245
 - 3.1. Uwagi ogólne 245
 - 3.2. Kontrowersje wokół przesłanek przyznania zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. 253

Rozdział 5**Dynamiczny charakter czynników wpływających na wysokość zadośćuczynienia pieniężnego – zasady zasądzania zadośćuczynienia** 258

1. Uwagi ogólne 258
2. Zagadnienie fakultatywności przyznania zadośćuczynienia 264
3. Wysokość przyznawanego zadośćuczynienia – zagadnienia praktyczne 271
4. Rozmiar szkody niemajątkowej jako główna przesłanka ustalenia wysokości zadośćuczynienia 285
5. Wpływ przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody na zmniejszenie wysokości zadośćuczynienia 304
6. Miarkowanie zadośćuczynienia pieniężnego 316
7. Ewolucja funkcji zadośćuczynienia pieniężnego w ujęciu doktryny i orzecznictwa 323

Zakończenie – perspektywy rozwoju instytucji zadośćuczynienia pieniężnego w prawie polskim	345
1. Uwagi ogólne	345
2. Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową wynikającą z naruszenia dóbr osobistych w ramach odpowiedzialności <i>ex contractu</i>	349
3. Zadośćuczynienie w ramach odpowiedzialności <i>ex contractu</i> za szkodę niemajątkową niewynikającą z naruszenia dóbr osobistych	358
Bibliografia	365
Wykaz aktów prawnych	387
Wykaz orzecznictwa polskiego	391
Wykaz orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu	403
Wykaz orzecznictwa zagranicznego	405